

کھوئے ہیں

کھوئے سچ

صاحبزادہ حسین امداد

ہندکو

غزلاں

نظمیں

ادارہ ابلاغ - ایجناس ۶۹۰ اے - ایس بی کالونی

نوشہرہ کینٹ

جملہ حقوق محفوظ

کتاب دا نام _____ کھوئے بیچ
شاعر _____ صابر حسین امداد
چھاپن والے _____ ادارہ ابلاغ
الحنا B-۶۹ اے۔ ایس۔ سی کالونی نوشہرہ کینٹ

چھاپن والا _____ بی اے پرنٹرز پشاور

کتابت _____ محمود احمد گوجرانوالہ

تعداد _____ ۵۰۰

مکھہ _____ ۶۰ روپے

ادارہ ابلاغ۔ الحنا B-۶۹ اے۔ ایس۔ سی کالونی
نوشہرہ کینٹ

پہلے انسان

و کے نام

فہرست

۱۱	کھورے پچ دیباں نکلاں	ریک قمر
۱۵	دل دے بڑھے ہو گئے بند	
۱۶	باقی جی	
۱۸	جھولے بھالے دل ہی ہو گئی کتنی وڈی بھل	
۲۰	جھکڑ جھکے، آتی ہنیری، ڈیوسے، بچھ گئے سارے	
۲۲	پڑھو اچ چھو لے سائوں، نہ تو چھکڑ کھول	
۲۴	چورا ہے دی ٹھیکری	
۲۵	چھوڑا	
۲۶	جھکڑ جھکے، مٹیاں اڑیاں بمنزل بن گئی گور	
۲۸	دُھندی آگ	
۲۹	ٹوٹے	
۳۰	نواں تانا	
۳۲	لال ہنیری	
۳۳	دو نظماں	
۳۴	گوشت تے ہڈیاں چھو گئے سارے، ہو گئے لہو لہان	
۳۶	سن کے نکلاں پیار دیاں میرے انصرہ نیکے	
۳۸	ٹوٹے	
۳۹	ٹوٹے	
۴۰	احمد علی سائیں	
۴۲	نیم پیٹ	
۴۳	دو نظماں	
۴۴	ٹوٹے	

کھوئے سچ دیاں گلاں

دعناں سی دُور بہت دُور درہیاں بلکہ اوصیٰ صدی دے پچھوں جدا ادا صاحب
 دی رہند کو، غزلاں تے نظماں دی کتاب "کھوئے سچ" دے دل دے بُرے پھنے دے سنگ
 دتی تہاں وچھڑی ہوئی دھرتی دی خوشبو تے پچھن دیاں یاداں دے دیکھے کھل
 گئے تے روم روم مہک اٹھیا۔ ماضی دے جھروکیاں وچ کھویا ہویا اک اک منظر
 اپنا اپنا سوہنے من مومنا حسن نے مشابہ لے کے وارو ہو گیا۔ اوہ دل خوش
 ناں بیکے مناظر جس دے چمن زار، نرم فضا میں، عطر ریز ہوا میں تے پرخلوص
 باغبان ہر دیلے اکھیاں توں فُدتے دل تھل مسرور عطا کر دے رہندے سن،
 آجاگر ہو کے دل تے جان توں جگمگان لگس گئے۔ مگر ہن "کھوئے سچ"، نوں پڑھ
 کے ہویں گیا کہ بہت سارے منظر تے انہاں دے پیشے ٹٹ کے دکھ گئے ہن۔ انسانیت
 پارہ پارہ تے قدران زینہ ریزہ ہو چکیاں ہن۔

نکے قد سب وڈے ہو گئے وڈے ہو گئے نکے

سونہا گلیاں دے وچ رُل کے مٹی دے گل وکتے

مٹی دے وچ رُل گئے تارے

رہ گئے عمال دے لشکارے

ہس دی جنت دوزخ بن گئی

پھل سوچاں دے سُک گئے سارے

مے خانے وچ سب سُک گئے سب نوں کبریاں

ناوہ شور شرابا رہیا، نامتے دا پرچھاواں

”کھوئے بیچ“، وچ ادا صاحب دی پُر خلوص شاعری تصنع تے بناوٹ سے
 بالکل خالی ہے۔ ایویں محسوس ہوندا ہے کہ انہاں شے خیال وچ جنہاں تھریاں وچ
 بیچ تے دل دا خلوص شامل نہیں ہوندا اوہ کدی وی اچھی شاعری دا حصہ نہیں
 بن سکدیاں۔

کاغذ قلم بہتھ وچ لے کے سپیاں کلاں بکھ ادا
 جیہڑا دل شے وچ نہ رکھے اوہ دوا فنکار ہے
 ادا صاحب دیاں نظماں وچ ”تاہگی“، جدت تے ندرت شے نال فلسفیانہ
 غور و فکر وی گہری چھاپ بھی پائی جاندا ہے۔ اوہ اپنی نظماں وچ ”آن اعلیٰ
 قدراں دیاں باتاں کھیندے ہن جنہاں نال محبت شے رشتے استوار ہوندے ہن۔“

پیادے شہر دے وچ ادا
 نا کوئی راجہ نا کوئی رانی
 جنڈری تیرے ناں بکھ دیساں
 میرا دعویٰ نہیں زبانی

ایہہ باغ و بہار شاعری، ایہہ جھرنیاں درگا مہتر م لب و لہجہ، ایہہ زبان و
 بیان دیاں پھلجھڑیاں، دل دیاں صداں چھو لیندے ہن۔ انہاں دیاں نظماں تے
 گیتاں وچ سفر لاں کولوں بہتی توڑنائی، رس رنگ نے ندرت ہے۔ بیشتر آ نوانا،
 چہوڑا، قابل قدر نظماں ہن۔ دیکھتے کیا خوب کہندے ہن۔

دکھ سمیٹ کے اس دھرتی شے
 ونڈاں سکونے نجاں گاداں
 خالی پیٹ دی خاطر لوگو،
 پیراں دے پت جھا بھڑاواں،

دل دے بوسے ہو گئے بند
 کنداں اتے سٹ کمند

یاراں دے چاے تاں دیکھو
اندڑوں کوڑے، باہروں قند
ایک اچھے فنکار تاں قلم کار وانگول اُن دا دل بڑا احساس بستے گوناگوں
کیفیتوں مے نال رچیا بیسکے۔ اُوہ قدرت دی بربادی تے وی انسو بہاندے
نظر آندے ہن۔

دیکھو کی کہندے نے

گوہڑے ہو گئے ہرود ہنیرے
کمر کے پیاراں دے بٹوئے
رُوپ دُٹا کے یاراں نے بھی ،
چھپ کے دُوروں پتھر مارے ،
گھٹا گھر و پاسے مے ادا دے ،
مٹکل مار کے ٹر گئے سارے ،

شہر تاں چھوڑو جنگل دی بھی رونق مک چک گئی
نار ہے شہراں ویرج کبوتر نا جنگلاں ویرج مود

غرض ایہہ کہ دیکھو مے بیج ،، ویرج ایہوں جیسے بول شامل ہن جو
سرخدی لوگاں دے بہتریں احساسات، انہاں دی قولی روح تے
دانشمندی دی عکاسی کر دے ہن ۔

میںوں اُمید ہے کہ انہاں دا نقش ثانی، ہندکو، دیاں بھر پور لفظیات لوک
گیتاں دے پھلاں جیسے جذبات نال اوت پرودت ہو کے ادبی و نیا توں مہکائے
گاتے اُس دے ویرج مٹیباراں دے کنگناں، پاتلاں دی جینکار، کھیت کھلیا نا،
تے چو پالاں نامے گھر آنگن دے لہنے بھی شریک ہوون گے ۔

البتہ میں ایہہ ضرور کہواں گا کہ غزلاں دے کچھ شعر کہیں کہیں اُردو مے
مروجہ آہنگ تے پورے نہیں اُترتے ۔ ممکن ہے ایہہ ہندکو، دے لب و لہجہ

تے تلفظ دی وجہ کر کے ہوئے۔ اس واسطے ایہہ شکست و بخت بُری نہیں
لگدی اتے نتھی راہاں دی نشان دہی کم دی ہے۔
میں اس مجموعے دی اشاعت تے امتہاں نوں مبارکباد دینداں ہاں تے
پاک پروردگار رب العزت نوں دعا کرداں ہاں کہ وہ نتھی راہواں تے منزلوں
سے آشنا ہون۔ آمین۔

ویک قمر
۱۸۵۔ ابولین۔ میرٹھ (انڈیا)
۲۲۔ جنوری ۱۹۹۲ء
